

Zápis z 28. jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací (Výbor VaK) konaného dne 26. září 2024

Místo konání: Ministerstvo zemědělství (MZe)

Přítomní: Podle prezenční listiny

Pozvánka na jednání od Ing. Aleše Kendíka, vrchního ředitele sekce vodního hospodářství MZe a současně předsedy Výboru VaK (dále jen „předseda“), byla odeslána e-mailovou poštou dne 23. 7. 2024. Program s podklady pro jednání byl rozeslán dne 10. 9. 2024.

1. Úvod

Předseda zahájil jednání, přivítal zúčastněné a omluvil z účasti zástupce za Úřad vlády ČR, Sdružení místních samospráv ČR a Českomoravskou konfederaci odborových svazů. Předseda dále konstatoval, že Výbor VaK je usnášeníschopný. Informoval o změnách v zastoupení členů, kdy došlo ke změně zástupce za MŽP na pozici náhradníka a nově je na této pozici jmenován Mgr. Martin Pták, vedoucí odd. ochrany vod. Dále došlo za ČSÚ ke změnám člena a náhradníka, kdy byl jako člen nově jmenován Ing. Pavel Vančura, ředitel odboru statistiky služeb a na pozici náhradníka byl nově jmenován Mgr. Roman Mikula, vedoucí oddělení statistiky životního prostředí. Dále předseda informoval, že na základě předchozích jednání bude na jednání vždy pravidelně přizván zástupce z řad Ministerstva zdravotnictví (dále také jen „MZ“). Dle dopisu pana ministra zdravotnictví byli k jednání pověřeni Mgr. Ondřej Fries, zástupce ředitele odboru ochrany veřejného zdraví a jeho zástupce Ing. Marek Michna ze stejného odboru.

Bylo odsouhlaseno, že se jednání v pozici stálého hosta zúčastní zástupce MZ, kterým je Ing. Marek Michna a dále Ing. Věra Bogdanova, která je náhradnicí za člena Výboru VaK za MZe a která provede zápis z jednání.

Předseda dále informoval, že Ministerstvo zemědělství zpracovalo materiál Návrh na doplnění institucionálního obsazení Výboru VaK. Předmětem tohoto materiálu je návrh na doplnění obsazení Výboru VaK o dva nové stálé členy, a to zástupce MZ, tak aby resort Ministerstva zdravotnictví byl v pozici řádného člena a dále o zástupce Sdružení oboru vodovodů a kanalizací ČR, z.s., (dále také jen „SOVAK“). Předmětný materiál byl již schválen poradou vedení MZe a nyní je připraven k projednání v rámci meziresortního připomínkového řízení a poté bude předložen do Vlády ČR.

Následně byl odsouhlasen program jednání s tím, že členové mají možnost nad rámec avizovaných témat sdělit své příspěvky v rámci bodu „různé“.

1.1 Informace k usnesení Výboru VaK č. 15 ze dne 8. 3. 2024 projednaného „per rollam“ ve věci úpravy cenového výměru.

Předseda informoval přítomné v souladu s článkem 3 bodu 5) Jednacího řádu, o průběhu schvalování usnesení č. 15 ze dne 8. 3. 2024, které proběhlo formou „per rollam“ a kterým byl následně schválen návrh cenového výměru MF č. 05/VODA/2022, kterým se mění výměr Ministerstva financí č. 01/VODA/2022 o regulaci cen v oboru vodovodů a kanalizací, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledek hlasování: Celkem hlasovalo 12 členů, přičemž 11x bylo hlasováno pro schválení. 1x se člen hlasování zdržel. Usnesení bylo v souladu s Jednacím řádem schváleno a dopisem předsedy bylo dané doporučení vzniklé usnesením Výboru VaK předáno Ministerstvu financí.

Zástupce MF poděkoval všem členům za operativnost a za spolupráci a uvedl, že úpravou cenového výměru dojde ke zjednodušení administrativních povinností u povinných subjektů, kdy k prokázání souladu uplatňované ceny s pravidly věcného usměrňování ceny se předává

Vyrovňovací kalkulace resp. „Porovnání“ (Porovnání všech položek kalkulace cen pro vodné a cen pro stočné) prostřednictvím Informačního systému vodovodů a kanalizací. Schválenou úpravou došlo k předávání jednoho formuláře na jednom místě.

Předseda dále postoupil jednání ke druhému bodu podle programu.

2. Informace o ocenění České republiky od OSN za významný pokrok za hospodaření s vodou

Předseda informoval o případové studii SDG 6 Country, Acceleration Case Study Czechia, která byla v předstihu všem členům k jednání zaslána. Na základě této studie byla Česká republika oceněna OSN. Jedná se o mimořádné mezinárodní ocenění tzv. „Vodní Oskar“ za významný pokrok v hospodaření s vodou, a to i z pohledu oboru vodovodů a kanalizací. Zde je nutné poukázat na to, že Česká republika se do soutěže nepřihlásila a OSN si sama provedla průzkum, který také následně takto vyhodnotila. Česká republika se tak stala vůbec prvním evropským státem, který byl takto oceněn.

Předmětné ocenění bylo uděleno s ohledem na významný pokrok v oblasti „Zajištění dostupnosti vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi“, kdy za posledních 20 let došlo ke zlepšení stavu v rámci vodohospodářské infrastruktury. Pozitivní je trend snižování znečištění, kdy dochází k budování kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, trend ve snižování ztrát vody, a to v rámci její výroby a dodávky odběratelům, rovněž je pozitivně hodnoceno koncepční nastavení na zajištění dostatečného množství finančních zdrojů na péči o vodohospodářskou infrastrukturu vč. zajištění její udržitelnosti s ohledem na zavedení povinnosti vlastníkům zpracovávat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací.

Předseda dále doplnil, že se jedná se o ocenění všech, kteří se o vodohospodářský infrastrukturní majetek řádně starají.

Zástupce MŽP k uvedenému doplnil, že zpráva pro ČR vyzněla velmi příznivě a upozornil na závěr této zprávy, ve kterém jsou uvedena doporučení od expertní skupiny, která se týká potřeby zvyšování vzdělání a také podpory výzkumu. V této souvislosti poukázal na to, že výzkum je skutečně finančně podhodnocen, a právě zajištění výzkumu či souvisejících potřebných technologií lze považovat pro tento obor do budoucna za klíčové. Dále doplnil, že nemůžeme na dané ocenění nahlížet tak, že máme vše v pořádku, ale naopak, je nezbytné dále vodní hospodářství udržovat a rozvíjet.

Závěr:

Výbor bere uvedené informace na vědomí.

3. Informace MZe k aktuálnímu stavu projednávané revize Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod

Zástupce MZe seznámil přítomné členy o aktuálním stavu Směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod. V úvodu konstatoval, že na tuto problematiku je třeba v současné době nahlížet jako na „top“ téma v oboru. Revize směrnice se projednává od roku 2022 a je také častým tématem na jednáních Výboru VaK, proto je i nadále nezbytné informovat o tom, jak se stav směrnice dále vyvíjí. V rámci celého roku 2023 a i na počátku roku 2024 probíhala pracovní jednání a v současné době je dokončován finální text. Výsledkem projednávání bylo zrealizování původně navrhovaných parametrů, a i termínů implementace. V dubnu letošního roku došlo k jejímu schválení v Evropském parlamentu. V současné chvíli se finalizované znění překládá do jazyků členských států a čeká se na jeho finální schválení, které lze předpokládat na konci letošního roku.

Ze směrnice vyplývá povinnost pro členské státy, tedy i pro Českou republiku, a to, aby do 3 let po schválení směrnice členské státy zpracovaly tzv. národní prováděcí program, označovaný také jako implementační strategie. Úkolem zejména bude popsat všechny aglomerace, kterých se směrnice dotýká, tj. více než 600 stávajících aglomerací a více než

cca 700 nových (v rámci nově vymezené kategorie 1 tisíc až 2 tisíce obyvatel), tedy pro více než cca 1300 aglomerací popsat stávající stav a popsat co je potřeba udělat pro to, aby byla směrnice do budoucna plněna. Jedná se o podrobný popis ve všech parametrech, jako jsou např. požadavky na terciární, kvartérní čištění, energetiku či hospodaření se srážkovými vodami. V případě realizace nezbytných opatření je nutné také vyčíslení investičních nákladů včetně popisu reálných možností jejich zajištění, a to i možností dotačních.

Zástupce MZe informoval o tom, že v této souvislosti MZe již zahájilo přípravné práce a oslovilo také kolegy z MŽP. MZe nemá dostatečné kapacity pro realizaci implementačního plánu, proto se připravují zadávací podmínky pro takto specifickou zakázku a již před samotným výběrem proběhne předběžná tržní konzultace k ceně a realitě procesu.

Dále zástupce MZe upozornil na to, že i když se očekává, že navrhované znění směrnice bude v platnosti, vstupují téměř před jejím schválením do jednání zástupci farmaceutického a kosmetického průmyslu, kteří nesouhlasí s nastavením institutu rozšířené odpovědnosti výrobců, resp. těchto specifických skupin znečišťovatelů. V současné chvíli proto nelze odhadnout, zda tato navrhovaná povinnost bude zachována a tím implementována do naší legislativy nebo zda bude upravována, či proces schvalování časově posunut.

V rámci diskuse k tomuto sdělení zástupce HK ČR doplnil, že směrnice zásadně mění přístup k čištění odpadních vod. Dále sdělil, že z informací EurEau (pozn. EurEau je EVROPSKÝ SVAZ NÁRODNÍCH ASOCIACÍ DODAVATELŮ VODY A POSKYTOVATELŮ ODKANALIZOVÁNÍ A ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD, který aktuálně sdružuje 34 členů z 27 členských států EU, ČR v této organizaci zastupuje Sdružení oboru vodovodů a kanalizací, z.s.) přicházejí informace, že farmaceutické a kosmetické společnosti se snaží o úpravu čl. 9 směrnice, podle kterého by se na úhradu až 80 % nákladů spojených s kvartérním čištěním podílely právě tyto společnosti. Snahou těchto společností je proto úprava předmětného článku, nebo alespoň oddálení této povinnosti. Zároveň upozornil na to, že pokud tento požadavek nebude realizován, bude se jednat o potřeby výrazného navýšení nákladů v rámci stočného pro konečné odběratele.

Bylo konstatováno, že Evropská komise nastavuje technickou pomoc, a proto by měla v rámci podrobné metodiky stanovit jednotný postup toku peněžních prostředků, tedy výběr a použití peněžních prostředků na konkrétní účel v rámci všech členských zemí.

Dále byla vedena diskuse k zajištění finančních prostředků na dosažení požadavků podle revidované směrnice. Zástupce MŽP upozornil na závažnost této problematiky a na to, že v rámci nového dotačního období, tj. plánovací období 28+ už nebude na dosažení požadavků zjevně dostatek finančních zdrojů.

Po diskusi týkající se dopadů směrnice pro malé aglomerace byla řešena i možnost případného přehodnocení skutečnosti, že celá Česká republika je tzv. citlivou oblastí. Zástupce HK ČR sdělil, že je zde rozdíl mezi směrnicí o čištění městských odpadních vod a rámcovou směrnicí tedy směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Implementace revidované směrnice je příležitost pro nastavení pravidel a odstranění rozdílnosti požadavků vyplývajících z těchto směrnic. Zmínil, že nejvýznamnější oborová sdružení v ČR spolupracují a vytvořily určitou expertní skupinu k této problematice. Tato expertní skupina se touto problematikou úzce zabývá a výsledky by měly být k dispozici koncem tohoto roku. Přislíbil, že o výsledcích bude informovat Výbor VaK.

Dále bylo konstatováno, že některé kraje budou požadavky směrnice ovlivněny výrazněji, např. Středočeský kraj či kraj Vysočina. Jsou zde reálné obavy, že s ohledem na demografický vývoj, resp. v případě poklesu populace v některých aglomeracích a souvisejících odběrech vody nebude možné zajistit ze stočného ekonomickou udržitelnost této infrastruktury a zajistit financování provozu a obnovy kanalizací. Z tohoto pohledu může být významná diskuse s ohledem na individuální řešení likvidace odpadních vod.

V závěru diskuse došlo k určité shodě, že bude nezbytné stanovit hranice, kdy realizace požadovaných řešení nebude efektivní, to znamená, že nemůže být účelné financovat něco, co není do budoucna udržitelné. Toto je zásadní argument, který by měla vzít Evropská komise v potaz.

Závěr:

Výbor bere uvedené informace na vědomí.

4. Různé

V rámci různého předseda informoval o aktuálním stavu modernizace Informačního systému vodovodů a kanalizací (dále také jen „IS VaK“). Upozornil na to, že dodavatel informačního systému je ve značném prodlení, kdy informační systém měl být již nyní spuštěn v rámci pilotního projektu, což se do současné doby nestalo a celý projekt se tak významně zpožďuje. S ohledem k této skutečnosti bude v roce 2025 zachován stávající způsob sběru dat.

Následovala diskuse ke sběru dat v oboru. V případě kalkulací cen pro vodné a stočné pro kalendářní rok 2025 bude zachován stávající systém MF. Poté se předpokládá sběr dat prostřednictvím nového IS VaK. Zástupce MF doplnil, že systém MF je v současné době otestován a je funkční. Je tedy možné, aby příjemci vodného a stočného od 1. 10. řádně odevzdávali plánové kalkulace. V souvislosti se sběrem dat proběhlo také jednání mezi zástupci MZe a ČSÚ, kdy byla řešena problematika možností sdílení dat. Zástupce ČSÚ informoval o tom, že požadavek na odstranění „dvojího“ sběru dat vyplývá z antibyrokratického balíčku. ČSÚ obdržel od MZe data z roku 2022. Z předaných dat je zřejmé, že shoda za celou ČR je obecně velmi dobrá. Drobné rozdíly však lze spatřovat ve vykazování dat za jednotlivé kraje. Problém, který je však potřeba řešit spočívá v tom, že některé ukazatele nejsou MZe sledovány. V současné době se jedná o 5 ukazatelů. Proto bude nutné na pracovní úrovni tuto problematiku projednat. Cílem je snížení administrativní zátěže a ČSÚ je připraveno od dotazníkového šetření upustit. Nicméně do spuštění nového IS VaK bude sběr dat zajištěn stávajícím způsobem. Zástupce MF doplnil, že k úvaze může být využívání informací o cenách pro vodné a stočné sbíraných z kalkulací.

Předseda informoval o dokončení Ročenky vodovody kanalizace ČR 2023 – Ekonomika, ceny, Informace, která byla již projednána na poradě vedení MZe. Ročenka bude poskytnuta v elektronické formě všem členům Výboru VaK. S ohledem na úsporná opatření nebude k dispozici v tištěné formě, ale bude zveřejněna na webu MZe pro potřeby odborné i laické veřejnosti.

Dále předseda informoval, že s odkazem na předchozí jednání Výboru VaK, zadalo MZe právní analýzu k možnostem legislativních úprav regulačních postupů pro snížení stupně atomizace trhu veřejných vodovodů a kanalizací v ČR. Konstatoval, že diskuse k problematice vysokého počtu vlastníků a provozovatelů byla již v minulosti několikrát vedena. Připomněl, že MZe má již pátým rokem dotační titul na podporu scelování infrastruktury vodovodů a kanalizací, přičemž prozatím byla podpořena pouze jedna žádost. Z tohoto pohledu je tato podpora neúspěšná a bez legislativní úpravy není možné zjevně jiné řešení. Předpokládaný termín pro dokončení analýzy a posouzení legislativních možností je v listopadu tohoto roku.

Zástupce MZe dále ve stručnosti informoval o vyhlášce č. 127/2024 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002, kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu. Poukázal na to, že pro vodárenství je zásadní měření průtoku vody. Upozornil, že u tzv. mechanických vodoměrů v oboru VaK pro měření proteklého množství studené pitné vody a teplé vody se sjednotila ověřovací lhůta na 5 let z původních 6 let. Novelou také došlo k zavedení „nové kategorie vodoměrů“ tzv. statických vodoměrů pro měření proteklého množství studené vody a teplé vody, jedná se o vodoměry bez pohyblivých částí, např. ultrazvukové, magnetoindukční, u kterých je ověřovací lhůta 8 let. Dále zmínil, že je nově vymezená kategorie měřidel pro měření „nečistých vod“. Tato měřidla se stanovují k povinnému schvalování typu a ověřování s odloženou účinností od 1. ledna

2026 s tím, že je lze využít např. pro měření srážkové vody, šedých vod apod. Zavedení této nové kategorie může napomoci k zjišťování množství odváděných odpadních vod, resp. ke stanovení stočného podle měření, a nikoliv podle směrných čísel. V této souvislosti poukázal na vydané stanovisko Komise metrologie SOVAK a doporučil jeho využití v praxi. Obecně je dobré na tuto problematiku nahlížet, že budoucnost v oboru je v měření a využívání všech jeho výhod a tím můžeme přispívat k soustavnému zlepšování hospodaření s vodou.

Na místě je potřeba poděkovat Ministerstvu průmyslu a obchodu, že k této změně přistoupila a uvedla tento předpis do praxe.

Následně byla otevřena diskuse do bodu Různé. Zástupce MF informoval o sběru plánových kalkulací cen pro vodné a stočné, kdy se MF zaměřilo na plnění zákonných povinností příjemců vodného a stočného, kterou je zasílat plánové kalkulace MF. V rámci kontrolní činnosti MF oslovilo cca 1 200 příjemců, kteří hlášení plánové kalkulace nezpracovali či toto hlášení zpracovali chybně (jednalo se o zjevné chyby). Zástupce MF sdělil, že cca 100 subjektů i přes opakované výzvy nekomunikuje, proto budou předány podněty k zahájení přestupkového řízení na příslušné specializované finanční úřady. Zároveň informoval členy o tom, že na MF v předstihu probíhá příprava revize cenové regulace, a to i přes stanovený termín účinnosti, který je stanoven k 1. 1. 2027.

Zástupce HK ČR upozornil na probíhající diskusi k návrhu materiálu pro úpravu požadavků na stanovení minimálních zůstatkových průtoků. V rámci tohoto materiálu se navrhuje zvýšení minimálních průtoků, což vlastně znamená, že voda bude z České republiky odtékat rychleji. Materiál je zaměřen pouze na ekosystémy, tedy na dostatek vody v toku za každé situace, což je na úkor jiných zájmů, např. pro zajištění surové vody pro výrobu vody pitné. Prioritou je i dle vodního zákona (zákon č. 254/2001 Sb.) zásobování obyvatelstva pitnou vodou a předložený návrh je s tímto zákonem v rozporu a je tedy z pohledu expertních skupin neakceptovatelný.

Zástupce HK ČR upozornil na nový problém v praxi dotýkající se oboru, kdy dochází zjevně ke zneužívání digitální technické mapy kraje (DTM). V současné době DTM neobsahuje úplné údaje o vedení technické infrastruktury, které by měly být všem stavebníkům k dispozici, a to zdarma. Na webu www.zadosti.cz je stavebníkům nabízeno za zpoplatnění vyjádření k sítím. Členové Výboru VaK se shodli na tom, že je nutné na tuto problematiku upozornit resort MMR.

V reakci na extrémní povodně zástupce za HK ČR informoval, že SOVAK vydal technická doporučení pro malé provozovatele vodovodů, ve kterém je uveden konkrétní postup v případech, kdy byl zdroj vody ovlivněn povodní nebo zaplaven.

Dále byly sdíleny zkušenosti s nastavením krizových systémů a bylo upozorněno na to, že v rámci zajišťování náhradního a nouzového zásobování pitnou vodou musí cisterna obsahovat pouze pitnou vodu. S tím souvisí nutné zajištění hygienizace této vody i na období cca 3 dnů, poté je nutné vodu vyměnit, nebo použít jako vodu užitkovou. SOVAK je k této problematice připraven zpracovat doporučení. Daný přístup byl účastníky jednání oceněn a bylo konstatováno, že dané poznatky je potřeba přenést do příslušných materiálů týkající zejména problematiky zabezpečení obyvatelstva pitnou vodou za krizových situací.

Předseda dále informoval o tom, že na poradě vedení MZe byl schválen materiál Zpráva z benchmarkingu vlastníků a provozovatelů VaK za rok 2022. Dále doplnil, že tento materiál bude zaslán všem členům k připomínkám a zároveň bude zveřejněn na webových stránkách MZe k připomínkám odborné a laické veřejnosti.

Závěr:

Výbor bere uvedené informace na vědomí.

Předseda Výboru VaK poděkoval přítomným za účast a jednání ukončil.

Další jednání bude plánováno na polovinu měsíce prosince 2024.

Zapsali:

Ing. Věra Bogdanova

Ing. Radek Hospodka
tajemník

Schválil:

Ing. Aleš Kendík
předseda

Originál zápisu je uložen u tajemníka Výboru VaK.